

รายวิชา คณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค14101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกการลบเศษส่วน

ที่ตัวส่วนตัวหนึ่งเป็นพหุคูณของตัวส่วนอีกตัวหนึ่ง(2)

ครูผู้สอน ครูสุภัทสร อินทร์แสง

ครูแพรวนภา ปันฉิม

โจทย์ปัญหาการบวกการลบเศษส่วน

ที่ตัวส่วนตัวหนึ่งเป็นพหุคูณของตัวส่วนอีกตัวหนึ่ง(2)

จุดประสงค์ การเรียนรู้

เขียนแสดงวิธีการแก้โจทย์ปัญหา
เกี่ยวกับการบวกหรือการลบเศษส่วนที่
ตัวส่วนตัวหนึ่ง เป็นพหุคูณของตัวส่วน
อีกตัวหนึ่ง

โจทย์กำหนดอะไรให้

คุณแม่ซื้อผักกาดขาว $\frac{1}{3}$ กิโลกรัม

ซื้อกะหล่ำปลี $\frac{7}{9}$ กิโลกรัม คุณแม่ซื้อ

ผักกาดขาวและกะหล่ำปลีก็กิโลกรัม

โจทย์ถามอะไร

คุณแม่ซื้อผักกาดขาว $\frac{1}{3}$ กิโลกรัม

ซื้อกะหล่ำปลี $\frac{7}{9}$ กิโลกรัม คุณแม่ซื้อ

ผักกาดขาวและกะหล่ำปลีกี่กิโลกรัม

ซื้อผักกาดขาวและกะหล่ำปลี $\frac{1}{3} + \frac{7}{9}$ กิโลกรัม

คุณแม่ซื้อผักกาดขาว $\frac{1}{3}$ กิโลกรัม

ซื้อกะหล่ำปลี $\frac{7}{9}$ กิโลกรัม **คุณแม่ซื้อ**

ผักกาดขาวน้อยกว่ากะหล่ำปลีกี่กิโลกรัม

ซื้อผักกาดขาวน้อยกว่ากะหล่ำปลี $\frac{7}{9} - \frac{1}{3}$ กิโลกรัม

โจทย์กำหนดอะไรให้

ตัวอย่าง เชือกเส้นที่หนึ่งยาว $\frac{7}{12}$ เมตร

เชือกเส้นที่สองยาวมากกว่าเส้นที่หนึ่ง $\frac{1}{4}$ เมตร

เชือกเส้นที่สองยาวกี่เมตร

โจทย์ถามอะไร

วิธีทำ เชือกเส้นที่หนึ่งยาว $\frac{7}{12}$ เมตร

เชือกเส้นที่สองยาวมากกว่า $\frac{1}{4}$ เมตร

เชือกเส้นที่สองยาว $\frac{7}{12} + \frac{1}{4} = \frac{7}{12} + \frac{1 \times 3}{4 \times 3}$ เมตร

$= \frac{7}{12} + \frac{3}{12}$ เมตร

$$\frac{7}{12} + \frac{1}{4} = \frac{7+3}{12} \quad \text{เมตร}$$

$$= \frac{10 \div 2}{12 \div 2} \quad \text{เมตร}$$

$$= \frac{5}{6} \quad \text{เมตร}$$

ตอบ เชือกเส้นที่สองยาว $\frac{5}{6}$ เมตร

ตรวจสอบคำตอบ

$$\frac{7}{12} + \frac{1}{4} = \frac{5}{6}$$

$$\frac{5}{6} - \frac{7}{12} = \frac{5 \times 2}{6 \times 2} - \frac{7}{12}$$

$$= \frac{10}{12} - \frac{7}{12}$$

$$= \frac{3}{12} = \frac{1}{4}$$

แสดงวิธีทำแก้โจทย์ปัญหา
และตรวจคำตอบ

โจทย์กำหนดอะไรให้

มะนาวมีริบบิ้นสีขาว $\frac{7}{20}$ เมตร

มีริบบิ้นสีฟ้า $\frac{3}{4}$ เมตร มะนาวมีริบบิ้นสีขาว

น้อยกว่าริบบิ้นสีฟ้าเท่าใด

โจทย์ถามอะไร

วิธีทำ มะนาวมีรีบบิ้นสีฟ้า

$\frac{3}{4}$ เมตร

มีรีบบิ้นสีขาว

$\frac{7}{20}$ เมตร

มะนาวมีรีบบิ้นสีขาวน้อยกว่าสีฟ้า

$$\frac{3}{4} - \frac{7}{20} = \frac{3 \times 5}{4 \times 5} - \frac{7}{20} \quad \text{เมตร}$$

$$\frac{3}{4} - \frac{7}{20} = \frac{15}{20} - \frac{7}{20} \quad \text{เมตร}$$

$$= \frac{15 - 7}{20} \quad \text{เมตร}$$

$$= \frac{8 \div 4}{20 \div 4} \quad \text{เมตร}$$

$$= \frac{2}{5} \quad \text{เมตร}$$

ตอบ มะนาวมีริบบิ้นสีขาวย่นน้อยกว่าสีฟ้า $\frac{2}{5}$ เมตร

ตรวจสอบคำตอบ

$$\frac{3}{4} - \frac{7}{20} = \frac{2}{5}$$

$$\begin{aligned}\frac{7}{20} + \frac{2}{5} &= \frac{7}{20} + \frac{2 \times 4}{5 \times 4} \\ &= \frac{7}{20} + \frac{8}{20} \\ &= \frac{15}{20} = \frac{3}{4}\end{aligned}$$

แบบฝึกหัด 3.18

แสดงวิธีทำ

1. สมชายมีที่ดินอยู่ $\frac{1}{4}$ ไร่ จื้อที่ดินที่อยู่ติดกันมาเพิ่มอีก $\frac{3}{8}$ ไร่ สมชายมีที่ดินทั้งหมดกี่ไร่

วิธีทำ

แบบฝึกหัดที่ 3.18

โจทย์กำหนดอะไรให้

สมชายมีที่ดินอยู่ $\frac{1}{4}$ ไร่ ซื้อที่ดินที่อยู่ติดกัน

? มาเพิ่มอีก $\frac{3}{8}$ ไร่ สมชายมีที่ดินทั้งหมดกี่ไร่

โจทย์ถามอะไร

วิธีทำ สมชายมีที่ดินอยู่

$$\frac{1}{4} \text{ ไร่}$$

ซื้อที่ดินมาเพิ่มอีก

$$\frac{3}{8} \text{ ไร่}$$

สมชายมีที่ดินทั้งหมด

$$\frac{1}{4} + \frac{3}{8} = \frac{1 \times 2}{4 \times 2} + \frac{3}{8} \text{ ไร่}$$

$$\begin{aligned}
 \frac{1}{4} + \frac{3}{8} &= \frac{2}{8} + \frac{3}{8} && \text{ไร่} \\
 &= \frac{2+3}{8} && \text{ไร่} \\
 &= \frac{5}{8} && \text{ไร่}
 \end{aligned}$$

ตอบ สมชายมีที่ดินทั้งหมด $\frac{5}{8}$ ไร่

ตรวจสอบคำตอบ

$$\frac{1}{4} + \frac{3}{8} = \frac{5}{8}$$

$$\frac{5}{8} - \frac{3}{8} = \frac{2}{8} = \frac{1}{4}$$

นักเรียนมีวิธีการหาคำตอบโจทย์ปัญหาการบวก หรือโจทย์ปัญหาการลบเศษส่วนอย่างไร

(เริ่มจากการวิเคราะห์โจทย์ปัญหาโดยอ่าน

คำถามชวนคิด

ทำความเข้าใจโจทย์ปัญหา วางแผนแก้ปัญห

ดำเนินการหาคำตอบ แล้วตรวจสอบความถูกต้อง

หรือความสมเหตุสมผลของคำตอบ)

สรุปบทเรียน

การแก้โจทย์ปัญหาการบวกการลบเศษส่วน

1. อ่านทำความเข้าใจโจทย์
2. วางแผนแก้โจทย์
3. ดำเนินการแก้โจทย์
4. ตรวจสอบ

2. ถังใบหนึ่งจุน้ำเต็มถัง ตักน้ำออกไปรดน้ำต้นไม้ $\frac{3}{5}$ ของถัง นำไปซักผ้าอีก $\frac{7}{20}$ ของถัง ต้องเติมน้ำอีกเท่าไรจึงจะเต็มถัง

วิธีทำ

[illegible]

แบบฝึกหัดที่ 3.18

ใบงาน เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวกการลบเศษส่วนที่ตัวส่วนตัวหนึ่ง เป็นพหุคูณของตัวส่วนอีกตัวหนึ่ง

สามารถดาวน์โหลดใบงานได้ที่ www.dltv.ac.th

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

1. แจกแบบฝึกหัด 3.18 ให้นักเรียน
2. ครูอธิบายคำชี้แจงแต่ละข้อ
3. ครูตรวจสอบความถูกต้องและให้ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

1. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด 3.18

2) ถังใบหนึ่งจุน้ำเต็มถัง ตักน้ำออกไป

รดน้ำต้นไม้ $\frac{3}{5}$ ของถัง นำไปซักผ้าอีก

$\frac{7}{20}$ ของถัง ต้องเติมน้ำอีกเท่าไรจึงจะเต็มถัง

3) สมใจใส่ปุ๋ยหมักชีวภาพ $\frac{7}{8}$ ลิตร

ผสมกับน้ำจนได้ $\frac{11}{4}$ ลิตร

สมใจเติมน้ำลงไปก็ลิตร

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง โจทย์ปัญหาการบวก และการลบจำนวนคละ

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

